

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 27. februar 2024
(OR. en)

**Interinstitutionel sag:
2023/0323(COD)**

**6586/1/24
REV 1**

**COMPET 166
MI 169
IND 78
ECOFIN 179
FIN 156
CODEC 478
IA 47**

NOTE

fra:	De Faste Repræsentanternes Komité (1. afdeling)
til:	Rådet
Vedr.:	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner – Orienterende debat

Vedlagt følger til delegationerne et baggrundsnotat fra formandskabet om forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner med henblik på den orienterende debat på samlingen i Rådet (konkurrenceevne) den 7. marts 2024.

Baggrundsnotat fra formandskabet**Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner****Orienterende debat****1. Kommissionens forslag**

Forsinket betaling af fakturaer påvirker virksomheder fra alle sektorer i alle EU's medlemsstater. Det har særlig negativ indvirkning på små og mellemstore virksomheder (SMV'er), da de er afhængige af regelmæssige og forudsigelige pengestrømme og har mere begrænset adgang til likviditet end store virksomheder.

SMV'er, der betales for sent, skal dække den deraf følgende mangel på likviditet gennem kortfristede lån, hvilket presser deres finansieringsomkostninger i vejret. At få nedbragt forsinkede betalinger er centralt for at give SMV'er hårdt tiltrængt likviditet til at investere i innovation eller overføre omkostningsreduktioner til forbrugerne.

Derfor blev direktivet om forsinket betaling¹ vedtaget for at beskytte europæiske virksomheder, navnlig SMV'er, og forbedre deres konkurrenceevne. Ikke desto mindre tegner forsinkede betalinger sig for 25 % af konkurserne i EU i dag. Dette førte til, at Kommissionen den 12. september 2023 offentliggjorde et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner. Målene er dels at afhjælpe direktivets mangler med det formål at forbedre alle berørte aktørers betalingsdisciplin og dels at beskytte virksomhederne mod de negative virkninger af betalingsforsinkelser i handelstransaktioner. Det er en del af en bredere "hjælpepakke for SMV'er", som også omfatter et direktiv om skatteforenkling for SMV'er og Kommissionens udmelding om en række foranstaltninger, der skal forenkle processerne for SMV'er, forbedre deres adgang til finansiering og til en kvalificeret arbejdsstyrke og støtte SMV'er gennem hele deres forretningslivscyklus.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/7/EU af 16. februar 2011 om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner (omarbejdning) (EUT L 48 af 23.2.2011, s. 1).

Kommissionens forslag om revision af reglerne om forsinket betaling erstatter det eksisterende direktiv med en forordning med bindende maksimale betalingsfrister på 30 dage for alle handelstransaktioner mellem virksomheder eller mellem virksomheder og offentlige myndigheder. Det vil gøre betaling af kompensationsgebyrer og renter automatisk i tilfælde af forsinket betaling og støtte disse nye foranstaltninger med en solid håndhævelsesramme. Det vil også gøre det lettere for virksomheder at gøre deres rettigheder gældende ved at mindske byrden ved og lette adgangen til effektive retsmidler via mægling.

Ifølge Kommissionens konsekvensanalyse sigter de nye regler mod at nedbringe forsinkede betalinger med 35 %. Desuden vil den tid, som virksomhederne bruger på at jagte deres debitorer, blive væsentligt nedbragt, hvilket vil spare 340 mio. persontimer svarende til 8,7 mia. EUR for de europæiske virksomheder. Ud over de direkte monetære fordele bør dette omfordele likviditeten mere retfærdigt i økonomien og mindske SMV'ers afhængighed af ekstern finansiering. Målet er at beskytte SMV'er, som ofte mangler forhandlingsstyrke og er tvunget til at acceptere urimelige betalingsvilkår og -betingelser.

Det instrument, som Kommissionen har foreslået med henblik på revisionen, er en forordning. En forordning har nemlig ifølge Kommissionen mange fordele, herunder håndtering af det grænseoverskridende aspekt af forsinket betaling. Med en forordning vil centrale aspekter såsom maksimal betalingsfrist og kontrolprocedurer, morarentesats og størrelsen af fast compensation blive de samme i hele EU og finde direkte anvendelse. På denne måde sikres der lige vilkår i medlemsstaterne med hensyn til disse aspekter.

Samtidig vil medlemsstaterne kunne vedtage strengere bestemmelser om visse aspekter. De vil bevare muligheden for at håndhæve en kortere betalingsfrist gennem national lovgivning. En godkendelses- eller kontrolprocedure kan undtagelsesvis fastsættes i national ret, men kun når det skønnes strengt nødvendigt på grund af varernes eller tjenesteydelseernes særlige karakter. Denne procedure skal være udtrykkeligt beskrevet i kontrakten og er også begrænset til højst 30 dage. Forordningen vil desuden fastsætte forpligtelser vedrørende håndhævelsesorganer, mæglingssystemer, kreditstyring, uddannelse i finansiell forståelse og urimelig kontraktpraksis og urimelige kontraktbestemmelser, men det vil være op til medlemsstaterne at supplere dem i henhold til deres nationale lovgivning.

Den foreslåede forordning vil finde anvendelse på betalinger, som foretages som led i "handelstransaktioner", der skal forstås som transaktioner mellem virksomheder eller mellem virksomheder og offentlige myndigheder, hvor den offentlige myndighed er debitor, og som fører til levering af varer eller tjenesteydelser mod vederlag. Denne definition omfatter projektering og udførelse af offentlige arbejder samt bygge- og anlægsarbejder.

Forordningen vil ikke finde anvendelse på betalinger for transaktioner med forbrugere, betalinger foretaget som kompensation for skader eller betalinger i forbindelse med gæld, der er genstand for insolvensbehandling, herunder behandling vedrørende gældsomlægning.

Den nye forordning vil forpligte medlemsstaterne til at udpege nationale myndigheder, der er ansvarlige for at håndhæve forordningen, og som skal samarbejde med Kommissionen og med andre relevante nationale håndhævende myndigheder, og vil angive de beføjelser, som disse håndhævende myndigheder skal have.

2. Medlemsstaternes position

Medlemsstaterne støtter generelt, at der tages hensyn til SMV'ers interesser, og tilslutter sig i høj grad Kommissionens argumenter. Mange medlemsstater mener, at indførelse af forudsigelige betalingsfrister vil forbedre betalingskulturen i Europa, skabe bedre rammer for aftalefriheden, skabe et sikrere erhvervsklima, øge pengestrømmene og sætte skub i investeringerne og dermed styrke konkurrenceevnen for EU's virksomheder, navnlig SMV'er.

Et stort antal medlemsstater og interessenter er imidlertid bekymrede over Kommissionens forslag for så vidt angår forordningens indgreb i aftalefriheden, manglen på pause for kontrolbesøg i forbindelse med leverede varer eller tjenesteydelser og mulige konflikter med national lovgivning. De påpegede, at individuelle betalingsfrister er en vigtig del af forretningskontrakter, og at mange fungerende forretningsmodeller er baseret på lange betalingsfrister. Set fra deres synspunkt vil begrænsning af aftalefriheden tilskynde virksomheder til at flytte aftaleforhold til lande uden for EU.

Et stort flertal af medlemsstaterne er derfor imod den foreslåede maksimale betalingsfrist på 30 dage, som de generelt betragter som et uforholdsmæssigt indgreb fra lovgiverens side. I betragtning af at det nuværende direktiv allerede har haft indvirkning på aftalefriheden, og at denne begrænsning af aftalefriheden er begrundet i forfølgelse af en almen interesse, nemlig virksomhedernes økonomiske sundhed og dermed EU's økonomiske sundhed, opfordrer de til mere fleksible regler og mulighed for, at forretningspartnere kan forhandle deres egne betalingsbetingelser, navnlig mellem virksomheder af samme størrelse. Længere betalingsfrister kan aftales indbyrdes og vil ikke nødvendigvis være udtryk for ulige forhandlingsstyrke. Indførelse af et strengt loft over betalingsfrister vil indebære, at der anvendes samme regler på forskellige forretningssituationer.

Tæt forbundet hermed er også medlemsstaternes betænkeligheder med hensyn til valget af retsakt, navnlig den fulde harmoniseringseffekt af en forordning, som vil behandle en lang række forskellige forretningssituationer på samme måde og give medlemsstaterne en meget begrænset manøvremargin til at tilpasse reglerne til deres nationale kontekst.

Der blev også udtrykt betænkeligheder med hensyn til den administrative byrde, som den foreslåede forordning vil pålægge virksomheder og offentlige myndigheder, navnlig forpligtelsen for hovedentreprenører i forbindelse med offentlige bygge- og anlægskontrakter til at fremlægge dokumentation for, at underleverandører er blevet betalt.

Desuden giver oprettelse af nationale myndigheder, der skal sikre overholdelse af forordningen, anledning til bekymring i flere medlemsstater. Ud over betænkeligheder med hensyn til den administrative byrde og de omkostninger, der er forbundet med at oprette og drive disse offentlige myndigheder, er der også betænkeligheder med hensyn til omfanget af de beføjelser, som de tillægges i den foreslåede forordning, navnlig vedrørende overlappningen mellem disse myndigheder og domstoles og retters kompetencer, hvilket kan føre til, at der skabes to typer parallelle procedurer.

3. Spørgsmål til debat

Ministrene opfordres til at styre drøftelserne i retning af navnlig to aspekter.

- I betragtning af målene med revisionen af direktivet om forsinket betaling, som er at beskytte europæiske virksomheder, navnlig SMV'er, mod forsinkede betalinger og at omlægge til en kultur med hurtig betaling, opfordres ministrene til at udtrykke deres holdning til valget af retsakt.
 - I betragtning af at det er bydende nødvendigt at beskytte virksomhedernes, navnlig SMV'ernes, økonomiske sundhed, og i erkendelse af betydningen af, at offentlige myndigheder skaber præcedens for hurtig betaling, opfordres ministrene til at udveksle synspunkter om forslaget om bindende betalingsfrister på 30 kalenderdage. Bør der indføres fleksibilitetsmekanismer for at håndtere de forskellige situationer, som virksomheder opererer i? Denne indsigt vil danne grundlag for drøftelserne på kommende gruppemøder.
 - I betragtning af målene med revisionen af direktivet om forsinket betaling og de underliggende årsager, navnlig manglen på passende afskrækkende foranstaltninger og utilstrækkelige håndhævelsesmekanismer, opfordres ministrene til at udveksle synspunkter om de foreslåede håndhævende myndigheder. Bør der indføres kontrol- og håndhævelsesmekanismer med henblik på at reducere forsinkede betalinger i handelstransaktioner, samtidig med at domstoles og retters kompetencer i forbindelse med civile tvister respekteres?
-